

denter, nos, sub anno domini M^o. CCC^o. XXX°. tercio in octaua beati andree apostoli. vna cum aliis quamplurimis, clericis et laycis fidedignis, ad hoc specialiter, vocatos, interfuisse et veraciter audiuisse. quando nobilis domina. domina rangnildis rangualsdotyr. felicitis memorie, relicta domini magni karlsson. in pleno sospitatis vigore constituta, in sacristia lincopensi, suum condens testamentum, curiam suam in vikingstadhum. cum domibus. agris. pratis. siluis. pascuis, piscariis, ceterisque attinenciis suis, vbicumque sitis, qualitercumque nominatis, ad augmentationem prebende quam reuerendus vir dominus haraldus prepositus lincopensis in ipsa ecclesia lincopensi fundauerat et ad consumacionem capelle quam ibidem construxerat, in qua eciam suam elegit sepulturam, sub hac forma legauit, quod prebendarius qui in dicta prebenda seu capella pro tempore fuerit institutus, vnam missam, pro anima sua et animabus domini sui et suorum liberorum, septimana qualibet, in perpetuum dicere teneatur, que eciam domina rangnildis, omnem facultatem, dicta bona reuocandi seu ex hiis testamentum aliud faciendi vel contra sic condita in posterum veniendi, in puplico, sibi tunc temporis penitus interdixit, nos igitur cum in premissis inpeticio fuerat et est non modica, testimonium perhibere volentes veritari [o:-tati], presentes, in maiorem euidenciam, nunc prout eciam tunc sigillorum nostrorum munimine, duximus roborandas.

Sigillen: N:o 1, 2 andliga; N:o 3, 4 (bomärken) skadade.

3018—3020.

1333 d. 26 Dec.

Bohus.

Konung MAGNUS vidimerar och bekräftar sin farfaders, Konung Magnus Is, trenne för Jönköpings stad utfärdade bref och privilegier: 1:o af år 1288, hvare stadgas om stadens 12 Rådmän, nattväktare, marknad, silfverköp, mandråpare och landsstrykare, edgång, fäbete; — 2:o af år 1284, om förbud för landthandel och främmande köpmäns handel i staden, utom på rätta marknader; — 3:o af d. 23 (rättare d. 18) Maj 1284, om tvenne marknader på d. 17 Januari och d. 4 October.

Afskrift från 1500-talet i Jönköpings Rådhus-Arch. *)

Vij MONS med gudz nåde Suerigis oc norgis konung alle de dette neruerandis breff höre eller see helse vij euinnerliga med gud, Oc er allom vitterligitt

*) Till läns benäget meddelad af Borgmästaren i Jönköping, Herr Assessor G. F. ASKER. Utgifvaren har ansett sig böra här i stadfästelsen intaga dessa 3:ne Konung Magnus Is: bref, af hvilka de tvenne första hittills icke varit tryckta och sannolikt icke mera finnas i original. Det tredje utgör en öfversättning af ett original på Latin, hvilket, enligt Förste Amanuensen i K. Riks-Archivet, Hr Mag. C. G. STYFFES *Förteckning öfver äldre Handlingar i Jönköpings Rådhus Archiv*, uti detta Archiv förvaras (intaget i Sv. Diplomatarium, 1:sta Del. N:o 789, efter BROCMANS afskrift). Denna sista öfversättning, ehuru fri, öfverensstämmer dock fullkomligt med originalet, hvaraf man med skäl kan antaga, att äfven de båda andra breffen äro tillförlitliga. Språket i dessa handlingar gifver anledning förmoda, att afskrifvaren på 1500-talet haft en något äldre öfversättning att följa.

vitterligitt Oss fljtteliga sett oc randsakett haffue, högmectige förstis oc herris, her monses hues siel gud nåde, Suerigis konungs visso oc vforkrencktte oc i alle motte vforfalskad breff, huilke breff desse epterscreffne ordinantier oc artickler inne holler:

[N:o 3019.] Vi MONS med gudz nåde Suerigis oc götis konung &c. Alle som dette breff see oc höre helse vij euinnerliga med gud, Oc giöre alle vitterligitt oss gunnsteliga ondtt oc tillatit haffua, alle Jeneköpingz borger, desse epterscreffne preuilegier, som er dett förste, att vij dem tilstedia, seg vduelie XII mend ij stadenom, huilke kalles rådmenn, epter huilkes meds [o:mends] rådt oc försjinn aller staden seg epter retta skal, Oc ner de så vdualde ero, ville vij att de eij årlige eller sin lifftid vare skulle, vtan skulle vduelies huartt år, Oc eij thett samme år omskiptes eller nåker aff settes vtan thet ske kan gönum vor försin, Att om så er att nåker för siinn afftredelsse skull, eller eij så fulbordig er må ther en annen i hans stad tilskickes, Ner de nu så vdualde oc tilskickade ero, skulle de fljttelig paa thet byenn tess betra beuaris kann ifran all förderff oc skade (nemlige) för ild, fiender, oc annat sådant mer, som staden oc stadzens regemente förderffua kand, med natt veckter beuare latha: Desligist skicke vij der en marcknat, eller byte, med dett vilkor, att veslaren eller beskodaren epter vortt antuott oc befaling tilskickas oc ijgen aff settias skall, eij skall der noken i forscreffne by dierffuis til at köpe eller selie sölff, eij heller dett probere eller försmelte eller beblande, vtan denne forscreffne des bytare eller veslares loff oc samtyckia, huilken epter vortt gode behag så tilskickat er, Jtem tilstede vij oc macktt giffue forscreffne befalingzmen i same stad, at huar de kunne öffuerkomme mandrapare, oc alle vgierningzmen oc almenneliga lagsens öffuertredere, jtem landstrykare oc mijs tenckte menniskior at de dem til en gran randsakningh friliga hindre oc heckte moge, Desligist tilste[die] vij forscreffne Jeneköpinghs indbygere att nytia oc brucka deris gamle statuter oc preuilegier (nemlige) att lag gå eller eed giöre med XII men Jtem med VI men, oc om behoff giöris med XXIII mend Jtem biude vij att the neste byer der omkringh ligandis ero, skulle vndher Jeneköpungh stad legis dem till almennelig feebed eller hiord marck, Oc skal giffuis för huartt nöd i staden ere en skelingh vdlegendis them om olsmösse, oc skall giffuis dem aff huilke de haffue fee marken, ifro huilko feemarcken tagen eller giffuen er, vddelandis huariorom epter som han tilförne ægor hagde till, Men fååer oc suin eller annat småfenat skulle the haffue frij beedt till oc marck, oc inge penninge giffue Vtan saa er att the til skade er enten på seed eller engh der för skal ther fult betalid, epter som vor skick oc ordiantie bemelar Huilket giffuitt er på visingzöö anno 1288.

[N:o 3020.] Jtem Wij MONS &c. kundgiöre att seden vij komme til tette landzens regemente oss i alle mote vore vndersotter til gangn oc beste med möken omhug beslijtet haffue, så vel bönder oc almennelig folck som köbstadzman, dem velförsijna, der för synes oss en nu rett oc tilbörigit vare alle vore rijkens indbygere smaa oc store fatig oc rike oss beslijta til huilket vij oc plictige ere, att dem i alle mote med hielp råd oc alt annat til thet beste styrke oc försyne villie Så ere nu nåkra vore stadz Jeneköpingz inbygeres aluarlige klagemol och hög begere för os kommen, med huilke de seg klage oc seia att bonderne haffue den sed att te holle al marcknet hemma hoss dem oc med huar annen, Så att tesse Jeneköpingh inbygere aldzt in thet hid in till seg aff bonderne faa kunne, eller nåket til dem förtt varder, der de seg hielpe kunne, oc att the mer bedriffue köpe skat [o:köpenskap] på böjdene en i kobstaden, kan thet eij skee vtan köbmennar til enn stor skade oc förderff Menn seden vij radslagit hagde meg vor adel oc frelsis men, Ordinare vij att ingen köpare i småland vare seg bonda eller köpman skall boo på bydenn, vtan alenist i torgstaden, Jngen skall dierffuis anten köpe eller selie, eller nåker annar handel bedriffue vtan i torgstadenom Oc på thet the nåken redsle eller straff haffue skulle, huilke vort mandatt oc förbud öffuer trede oc eij lyde vilie, befale vij i förscreffne vor stad Jenekopung, Att om naken varder beslagen på landz byden anat huad köpe eller sellie, skall han mijste 3 mark oc haffue förgiortt thet han köpte Jtem eij heller tilstede vij i förscreffne vor ståd(!) naken fremmede köpman vt aff andre steder der, vtan borgernes gode villie oc samtycke nåket handle eller köslaa [o:köpslaa], eij heller köpe seg naken tingist för pennigh eller verdt öffther enn 3 resor om åritt som ere deris rette marcknader giffuitt i bielbo anno 1284.

[N:o 789. a.] Jtem vij MONS &c. ynnstelige oc fljtelige ansendis vor vndersotters gangn oc beste (oc epter som herren gud nådenne giffuer) til huilket vij oc plictig ere oc vdloffuat haffue, Att i alle motte deris skade oc förderff affuende oc al nytte oc begerlighet dem til gode oprette oc störke, der för vdaff rettferdig bönn oc begeringh haffue vij ondt oc tillatitt desse vore visse oc trogne vndersäter i Jeneköpingh Tuenne marcknat som er: sancte antonij dag oc Sanct fransissi dag epter mecaelis, Der före ville vij aluarlige att förscreffne tuenne marcknat hollas skulle Oc giöre vij vitterligitt oc biude allom dem ther nokett köpe eller sellie ville, Må friligh trögelig desse förscreffne marcknader söckie, Jtem hauandes frijhet oc vort gode förloff did komme köpe oc sellie e huaden the komandes ere oc med fred dedan fare Oc om naken dette vortt mandat oc beflag(!) icke holle vill eller öffuertreder skal hand eij vor gunst [o:ogunst] oc vrede vndkomme oc eij

minder straffat bliffue, en han nåket annat vortt mandat eij vbrodzlig hollit haffuer Oc till yder mere visso late vij henge vortt secrett neden för dette vortt mandatz breff, giffuitt i alsöö [o:Alsnö] 1284: 10 [o:15] calend i Junii.

Jtem vij mons stadfeste alle tesse förscreffne ordinantier oc preuilegier oc articler som tesse vor förscreffne breff oc mandater inneholle förscreffne Jeneköpfungz stadtt til gode oc gangn strengelig förbiudandes allom vdaff huad stond eller condizionn han er eij dierffuis her emott seia, eller nåken modstandelse her in före, epter som han vor gunst förüente, oc vor tilbörliig straff vndfly vill giffuitt på vortt slott båhus anno 1333 beati steffane vnder vortt indsegel.

3021.

1334.

Kaniken vid Hapsals domkyrka, HERMAN af Sobeles, gifver betyg om f. d. Rektorn vid Hapsals skola Bernards dåliga uppförande.

Vidim. afskr. på perg. i K. Riks-Arch. *)

Omnibus presens scriptum visuris vel auditoris, HERMANNUS de sobeles, canonicus ecclesie hapesalensis, Salutem in domino Jhesu christo, Protestor presentibus publice recognoscens, quendam bernardum nomine condam rectorem scolarium in hapesalum nominatum, sed existentem verius neglectorem habentem filiam et vxorem, ibidem conuersatum esse minus laudabiliter, ac totalem negociacionem suam iuxta pociorum illius patrie existimacionem nequiter terminasse, Prout pluribus meis dominis, et concanonis, ac eciam aliis fidedignis euidenter potero protestari, In cuius rei testimonium, Sigillum meum presentibus est appensum, Datum anno domini, M^o, CCC^o, XXX° quarto.

3022.

1334 d. 17 Jan.

ANDREAS och hans hustru MARGARETA THORDSDOTTER bortbyta, enligt Wermlands lag, sina gods i Näs till Riseberga kloster, mot klostrets gods i Lund, hvarvid likväl klostret skall behålla nybyggena Boberg och Rörsvik samt s. k. »hugg och hamn och fägång» på nämnda Lunds ägor.

Orig. på perg. i K. Riks-Arch.

Omnibus presens scriptum cernentibus, ANDREAS et consors sua MARGARETA THORDÆ DOTTIR, salutem in domino sempiternam, Ne quod veritas approbat, a posteris trahatur in dubium, viuaci solent litterarum testimonio perhen-

*) Intagen i en af Domprostarne Nils i Strengnäs och Heming i Westerås utgifven vidimacion af Prosten Peters och åtskilliga Kyrkoherdars i Wisby d. 12 Aug. 1338 anförda klagomål hos Arkebiskop Peter, öfver nämnde Bernards lefnad i Wisby och religionsförakt, m. fl. tref rörande samma person.